

Verzamel-TBV over toezicht, vrijheidsbeperkende en vrijheidsontnemende maatregelen

Tussentijds Bericht
Vreemdelingen-circulaire TBV 2002/31

Aan:

- de Korpschefs Politieregio's
 - de Korpsbeheerders Politieregio's
 - de Staf van de Koninklijke Marechaussee
- i.a.a.:*
- de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Stafdirectie
Uitvoeringsbeleid

Datum: 17 juli 2002

Ons kenmerk: 5144593/02/IND

Code: TBV 2002/31

Juridische achtergrond: Vc 2000 A3, A5 en C5

Geldigheidsduur: Een jaar ingaand twee dagen na publicatie in de Staatscourant

Onderwerp: Verzamel-TBV over toezicht, vrijheidsbeperkende en vrijheidsontnemende maatregelen

Inleiding

Middels dit TBV worden enige passages in de Vreemdelingen-circulaire 2000 die zien op toezicht, vrijheidsbeperking of vrijheidsontneming gewijzigd, verduidelijkt dan wel toegevoegd. De passages betreffen achtereenvolgens:

- de driedagentermijn voor de kennisgeving ex artikel 94 Vreemdelingenwet 2000;
- de opheffing van de maatregel ex artikel 57, 58 of 59 Vreemdelingenwet 2000;
- het horen van de vreemdeling na wijziging van de bewaringsgrond van artikel 59, tweede lid, in artikel 59, eerste lid, Vreemdelingenwet 2000;
- de maatregel ex artikel 6 Vreemdelingenwet 2000;
- de last tot uitzetting.

Hieronder wordt per passage aangegeven wat de aanleiding tot wijziging of opname heeft gevormd, waarna steeds de gewijzigde of toegevoegde tekst volgt.

Wijzigingen

Kennisgeving ex artikel 94, eerste lid Vreemdelingenwet 2000

In artikel 94, eerste lid, Vreemdelingenwet 2000 staat aangegeven dat uiterlijk op de derde dag na bekendmaking van een besluit tot oplegging van de maatregel als bedoeld in de artikelen 6, 58 en 59 Vreemdelingenwet 2000, de Minister (lees de IND) de rechtbank hiervan in kennis stelt. In het huidige beleidskader is aangegeven dat voor de kennisgeving moet worden uitgegaan van de derde dag van de vrijheidsontneming, waarbij dag één de dag van de vrijheidsontneming zelf is. Nadere inzichten hebben geleerd dat het juridisch correct is dat de uiterste dag van de mogelijkheid tot inkennisstelling valt op de derde dag na de dag van de aanvang van de vrijheidsontneming. Derhalve wordt de tekst conform het bovenstaande aangepast.

A5/6.2.2

De tekst van A5/6.2.2. komt te luiden:

‘De Minister van Justitie (in de praktijk de IND) dient uiterlijk op de derde dag na de bekendmaking van een besluit tot oplegging van een vrijheidsontnemende maatregel op grond van artikel 6, 58 of 59 Vreemdelingenwet de rechtbank daarvan in kennis te stellen, tenzij de vreemdeling zelf beroep heeft ingesteld (artikel 94, eerste lid Vreemdelingenwet). Op deze termijnstelling is de Algemene Termijnenwet van toepassing. Dit heeft tot gevolg dat de termijn van drie dagen een aanvang neemt op de dag nadat de vreemdeling in bewaring is gesteld. De kennisgeving, die gelijk wordt gesteld met een beroep van de vreemdeling, dient dus uiterlijk op de vierde dag van de vrijheidsontneming door de rechtbank te zijn ontvangen.

Daarnaast geldt dat, indien de gestelde termijn eindigt op een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag, de termijn wordt verlengd tot en met de eerstvolgende dag die niet op een

zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag valt. Bovendien geldt dat, indien van de drie dagen na de dag van inbewaringstelling, twee of meer dagen vallen op een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag, de termijn zodanig wordt verlengd dat daarin tenminste twee dagen voorkomen die niet vallen op een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag (in de aan te houden termijn zitten dus steeds minimaal twee werkdagen). In het geval dat binnen de termijn van drie dagen meerdere besluiten tot vrijheidsontneming zijn genomen, bijvoorbeeld als gevolg van het indienen van een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning, telt voor de termijn van kennisgeving het eerste besluit.

De kennisgeving hoeft niet gedaan te worden indien de bewaring uiterlijk de vierde dag van de vrijheidsontneming is opgeheven. Stelt de vreemdeling dan wel zijn advocaat of gemachtigde beroep in binnen de termijn van drie dagen, dan hoeft de IND evenmin een kennisgeving aan de rechtbank te zenden.’

De opheffing van de maatregel ex artikel 57, 58 of 59 Vreemdelingenwet 2000

Abusievelijk is nagelaten om in de Vreemdelingen-circulaire 2000 vast te leggen dat het formulier (Model M113) waarmee de bewaring wordt opgeheven ook naar de IND verzonden dient te worden teneinde het administratieve proces af te sluiten.

A5/5.2.5.4

De tekst van A5/5.2.5.4 wordt vervangen door de tekst:

‘De korpschef zal in de onder 5.2.5.1 genoemde gevallen, de maatregel uitdrukkelijk moeten opheffen. Hij dient daarvoor gebruik te maken van Model M113.

Het origineel van dit formulier moet in het archief worden opgeborgen en een afschrift wordt aan de vreemdeling uitgereikt (N.B. Checklist / geleidebrief zie 1.3). Ten behoeve van de informatievoorziening dient er tevens

een afschrift te worden verzonden naar de IND. Aan de directeur van de inrichting waarin de vreemdeling zich bevindt moet tezamen met een verzoek om ontslag uit de inrichting (Model M114) eveneens een afschrift van Model M113 worden gestuurd.’

A5/5.3.9.4

De tweede alinea van A5/5.3.9.4 wordt vervangen door de tekst: ‘Het origineel van dit formulier moet in het archief worden opgeborgen en een afschrift wordt aan de vreemdeling uitgereikt. Ten behoeve van de informatievoorziening dient er tevens een afschrift te worden verzonden naar de IND. Tezamen met het verzoek om ontslag uit de inrichting (Model M114) wordt een afschrift van het model toegezonden aan de directeur van de inrichting waarin de vreemdeling zich bevindt.’

De omzetting van de bewaringsgrond (artikel 59, tweede lid, Vreemdelingenwet in artikel 59, eerste lid, Vreemdelingenwet)

Indien de bewaringsgrond van het tweede lid van artikel 59 Vreemdelingenwet 2000 wordt gewijzigd in het eerste lid van artikel 59 Vreemdelingenwet 2000 (bijv. indien de vreemdeling zijn uitzetting frustreert), moet de vreemdeling worden gehoord. Gezien het ingrijpende karakter van de wijziging moet de vreemdeling in staat worden gesteld zijn visie te geven op de voortzetting van de bewaring op grond van het eerste lid van artikel 59 Vreemdelingenwet 2000.

A5/5.3.4.4

A5/5.3.4.4 komt als volgt te luiden: ‘Het kan voorkomen dat de vreemdeling tijdens zijn inbewaringstelling een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning indient of dat tijdens zijn vrijheidsontneming een door hem ingediende aanvraag wordt afgewezen. In die gevallen kan de bewaring op een andere categorie worden voortgezet (zie voor de verschillende categorieën artikel 59, eerste lid, sub a, Vreemdelingenwet en artikel 59, eerste lid, sub b, Vreemdelingenwet). De bewaring wordt niet opgeheven, immers de gronden voor de bewaring kunnen dezelfde blijven. Als de bewaring wordt voortgezet op een andere categorie wordt door de hulpofficier

van Justitie onverwijld een nieuw Model M110-A aan de vreemdeling uitgereikt (artikel 5.3, tweede lid, Vreemdelingenbesluit). Gelet op het bepaalde in artikel 5.2 Vreemdelingenbesluit hoeft de vreemdeling daarbij niet gehoord te worden.’

A5/5.3.4.5

Na A5/5.3.4.4 wordt de volgende paragraaf toegevoegd: ‘5.3.4.5 De voortzetting van de bewaring op een andere bewaringsgrond (de omzetting van artikel 59, tweede lid, Vreemdelingenwet in artikel 59, eerste lid, Vreemdelingenwet) Indien er aanwijzingen zijn dat de vreemdeling zich aan uitzetting zal onttrekken, kan de bewaringsgrond van artikel 59, tweede lid, Vreemdelingenwet worden omgezet in artikel 59, eerste lid, Vreemdelingenwet. Bijvoorbeeld indien de vreemdeling zich verzet bij de uitzetting. De vreemdeling moet in dat geval worden gehoord. Hoewel dit geen wettelijke verplichting is, ligt dit in de rede gezien het ingrijpende karakter van de maatregel van artikel 59, eerste lid, Vreemdelingenwet.’

De maatregel ex artikel 6 Vreemdelingenwet 2000

Indien een vreemdeling de toegang aan een Nederlandse buitengrens wordt geweigerd, kan hem de vrijheidsontnemende maatregel ex artikel 6, eerste en tweede lid Vreemdelingenwet 2000 worden opgelegd. In afwachting van zijn vertrek uit Nederland verblijft de vreemdeling op Nederlands grondgebied. Formeel echter, blijft de toegangswijziging in stand. In de Vreemdelingencirculaire 2000 (C3/12.13.3.1) is voor wat betreft vreemdelingen die een asielaanvraag indienen een lijst van criteria opgenomen op basis waarvan de vreemdeling op grond van artikel 6, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet 2000, in een grenslogies kan worden geplaatst. De huidige redactie wekt de indruk dat indien niet aan één van de criteria van de lijst wordt voldaan, doorzending naar een OC plaatsvindt en brengt onvoldoende tot uitdrukking dat de opsomming niet limitatief is.

In de praktijk hebben zich namelijk nieuwe gevallen voorgedaan die niet in de lijst zijn opgenomen, maar waarvan wel gesteld kan worden dat

het gerechtvaardigd is dat de verdere procedure in een grenslogies wordt afgewacht. Zo is het bijvoorbeeld rechtvaardigen dat een vreemdeling die in een grenslogies is geplaatst en wiens beroep tegen de afwijzing van zijn asielaanvraag gegrond wordt verklaard dan wel wiens verzoek tot een voorlopige voorziening wordt toegewezen op louter procedurele gronden, in het grenslogies dient te verblijven in afwachting van het verdere verloop van de procedure. Op grond van feiten en omstandigheden welke gerelateerd zijn aan het individuele geval dan wel op grond van capaciteitsoverwegingen kan doorplaatsing naar een OC plaatsvinden. Om reden van het bovenstaande wordt middels dit TBV in de tekst van C3/12.13.3 tot uitdrukking gebracht dat de gegeven lijst weliswaar in belangrijke mate richtinggevend is, maar zeker niet limitatief. In bijzondere gevallen zal, ook indien de vreemdeling niet aan een van de criteria van de lijst voldoet, toch (voortgezette) plaatsing in een grenslogies mogelijk zijn. Uiteraard blijft wel steeds de eis bestaan dat er zicht op moet zijn dat de vreemdeling na afloop van zijn procedure weer zal kunnen voldoen aan de vertrekplicht ex artikel 5 Vreemdelingenwet 2000. Met andere woorden, het mag niet zo zijn dat een gebleken kansrijke aanvraag wordt behandeld terwijl de vreemdeling in een grenslogies verblijft.

Bij de tekstwijziging zijn tevens wijzigingen doorgevoerd waardoor beter wordt aangesloten op de wettelijke tekst.

C3/12.13.3

Het kopje van C3/12.13.3 wordt gewijzigd in:

‘13.3 De vrijheidsontnemende maatregel ex art. 6, eerste en tweede lid Vreemdelingenwet’

Het kopje en de eerste zin van C3/12.13.3.1 worden gewijzigd in: ‘13.3.1 Oplegging dan wel voortzetting van de maatregel

Na de aanmelding in het aanmeldcentrum Schiphol en indien van de asielaanvraag, beziet de IND, onder meer op basis van de hieronder genoemde niet-cumulatieve en niet-limitatieve criteria of een maatregel op grond van artikel 6, eerste lid,

juncto tweede lid, Vreemdelingenwet, voortgezet kan worden:’

Daarna volgt opsomming van punt a tot en met h, zoals die thans al in de Vreemdelingen-circulaire 2000 is opgenomen.

Na de opsomming wordt de volgende regel ingevoegd:

‘Bovenstaande lijst is niet uitputtend. Indien niet (langer) aan een van de bovenstaande criteria wordt voldaan kan onder bijzondere omstandigheden de maatregel toch worden opgelegd dan wel voortgezet.’

De vierde alinea van C3/12.13.3.2 (‘Plaatsing in het aanmeldcentrumprocedure.’) komt te vervallen.

De vijfde alinea van C3/12.13.3.2 komt als volgt te luiden:

‘Als regel geldt dat geen (verdere) toepassing van artikel 6, eerste en tweede lid Vreemdelingenwet zal plaatsvinden, indien er geen zicht meer is op de omstandigheid dat de vreemdeling na afloop van zijn procedure kan voldoen aan de vertrekplicht ex artikel 5 Vreemdelingenwet. Indien een beroep tegen de afwijzing van de asielaanvraag gegrond wordt verklaard dan wel een verzoek om een voorlopige voorziening door de rechter is toegewezen zal de IND bezien of dit aanleiding vormt de vrijheidsontnemende maatregel op te heffen. Als regel wordt de maatregel voortgezet indien het verzoek om een voorlopige voorziening om procedurele redenen wordt toegewezen.’

De eerste zin van de eerste alinea van C3/12.13.4 komt als volgt te luiden:

‘Indien de aanvraag op inhoudelijke gronden niet binnen de verkorte termijnen van de AC-procedure kan worden afgedaan en er evenmin andere redenen bestaan om de asielzoeker in een grenslogies te plaatsen, kan doorplaatsing naar een opvanglocatie plaatsvinden.’

De tweede alinea van C3/12.13.4 komt te vervallen.

A5/2.2.3

De eerste zin van de tweede alinea komt te luiden:

‘Aan vreemdelingen die Nederland

inreizen via een zee- of luchthaven en aan wie de toegang geweigerd wordt, wordt in beginsel de vrijheidsontnemende maatregel van artikel 6, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet opgelegd.’

A5/2.2.3.1

De tweede zin van de eerste alinea

A5/2.2.3.1 komt als volgt te luiden:

‘Voor de toepassing van deze maatregel bij deze categorie vreemdelingen wordt hierbij verwezen naar hoofdstuk C3/12.13.3.1.’

De opsomming a tot en met f komt te vervallen. Dat geldt ook voor de eerste alinea na de opsomming (‘Als aan één wordt gelegd.’).

De zesde zin van de eerstvolgende

alinea komt als volgt te luiden:

‘De asielzoeker kan in dat geval de vrijheidsbeperkende maatregel van artikel 6, eerste lid, Vreemdelingenwet worden opgelegd.’

A5/2.2.4

De derde zin van de eerste alinea

(‘Op de beschikking vermeld’) komt te vervallen.

Vc 2000

Tot slot wordt in de gehele Vreemdelingen-circulaire 2000 de term ‘het Grenshospitium’ vervangen door de tekst ‘een grenslogies’.

Last tot uitzetting

In de vierde alinea van A3/3.7.1

wordt gesproken over een last tot uitzetting, die sedert de invoering van de Vreemdelingenwet 2000 niet meer bestaat.

A3/3.7.1

De vierde alinea van A3/3.7.1 komt derhalve te luiden:

‘Bij aanvang van de procedure om een vergunning tot verblijf dient de vreemdeling er op te worden gewezen dat op hem, hangende de beslissing op zijn aanvraag een meldingsplicht rust. Zie C3/13.2 met betrekking tot de meldingsplicht ex artikel 4.51 Vreemdelingenbesluit voor asielzoekers.’

Tot slot

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Bovenstaande wijzigingen zullen zo spoedig mogelijk in een aanvulling op de Vreemdelingen-circulaire 2000 worden verwerkt.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de Staatssecretaris,
het Hoofd van de Immigratie-
en Naturalisatiedienst,
H.W.M. Schoof.*